

CEDERQUIST

Upphandlingskontrakt som formalavtal?

Annika Blomqvist
Upphandlingskonferensen 2025

Olika avtalstyper

Konsensualavtal – avtal som är giltigt oavsett form för ingående

Realavtal – avtal som blir bindande genom fullgörande av prestation

Formalavtal – avtal som måste ingås på visst sätt för att vara giltigt

Formkrav – krav som ska vara uppfyllt för att ett formalavtal ska vara bindande

Vad är ett upphandlingskontrakt?

Med kontrakt avses ett skriftligt avtal med ekonomiska villkor som

- 1. ingås mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera leverantörer, och*
- 2. avser leverans av varor, tillhandahållande av tjänster eller utförande av byggentreprenad.*

- 1 kap. 15 § LOU

Upphandlingskontrakt som formalavtal?

Prop. 2016/16:195

- Definitionen av kontrakt i direktivens mening är en EU-rättslig fråga
- *"Regeringen kan i och för sig instämma i att det kan ifrågasättas vilket berättigande skriftlighetskravet har som en del av definitionen av kontrakt."*
- Skriftlighetskravet tar inte sikte på frågan om när obligationsrättslig bundenhet uppkommer (se även och prop. 2021/22:5)

Prop. 2001/02:142

- Upphandlingskontrakt är inte formalavtal
- Att upphandlingen avslutas med ett upphandlingskontrakt kan inte anses innebära att civilrättslig bundenhet kan uppstå först när kontrakt ingåtts.
- Inget formkrav ska införas – vid formfel skulle avtalet bli ogiltigt även om ingen leverantör hade intresse av överprövning.
- Syftet med (äldre) LOU var inte att skapa ett särskilt avtalsrättsligt regelverk. Man ska inte tolka in regler i LOU avseende förhållanden som regleras i den allmänna avtalsrätten.
 - Se även NJA 2001 s. 3

Avtalsingående

- Avtalsrättsliga principer
 - Löftesprincipen
 - Tillitsprincipen
 - Anbud + accept = avtal
- Formalavtal
 - I fråga om avtal, för vars giltighet enligt lag fordras iakttagande av viss form, gälle vad särskilt är stadgat (1 kap. 1 § 3 st AvtL)

Tilldelningsbeslut = accept?

- *"Civilrättslig bundenhet för den upphandlande myndigheten i förhållande till den vinnande leverantören kan uppstå genom underrättelsen om tilldelningsbeslutet, som avtalsrättsligt kan anses utgöra en accept. [..] För att undvika att civilrättslig bundenhet uppstår i förhållande till en viss leverantör innan upphandlingen är avslutad bör myndigheten ange att avtal sluts genom ett upphandlingskontrakt."*

- Prop. 2015/16:195

Avtalsingående genom tilldelningsbeslut?

Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 1871-24

Bakgrund:

- Tilldelningsbeslut meddelat 17 November 2023, återkallades (TDB 1)
- Nytt tilldelningsbeslut meddelades 27 November 2023 (TDB 2)
- I tilldelningsbesluten hänvisades till avtalsspärr om tio dagar
- Det fanns ingen uttrycklig reservation i tilldelningsbeslut eller upphandlingsdokument om att tilldelningsbeslut inte utgjorde avtalsrättsligt bindande accept

Sökanden:

- Civilrättsligt bindande avtal ingicks genom TDB 1
- Enbart hänvisning till avtalsspärr räcker inte för att undgå bundenhet

Avtalsingående genom tilldelningsbeslut?

UM:

- I TDB 1 angavs att en avtalsspärr om 10 dagar tillämpades
- Det framgick indirekt av upphandlingsdokumenten att tilldelningsbeslut inte innebar bindande accept:
 - Beräknad avtalstid förskjuts vid överprövning
 - Automatisk förlängning av anbuds giltighet vid överprövning
 - Viss text skulle bearbetas eller utgå i det slutgiltiga avtalet
 - UM hade i mejl den 20 november informerat sökanden om avsikten att skicka avtalför signering efter att avtalsspärren löpt ut

Förvaltningsrätten i Uppsala:

- Civilrättsligt bindande avtal kan ingås även om avtalsspärr löper – överprövning av giltigheten kan då ske
- Tilldelningsbeslut ska innehålla uppgift om avtalsspärr
- Överprövning kan ske före tilldelning – argumenten om att avtalsstart förskjuts och anbudens giltighet förlängs godtogs inte
- Information om att UM skulle avvakta spärrtiden innan avtal skickades för signering lämnades efter TDB 1.
- Tilldelningsbesluten var civilrättsligt bindande accepter

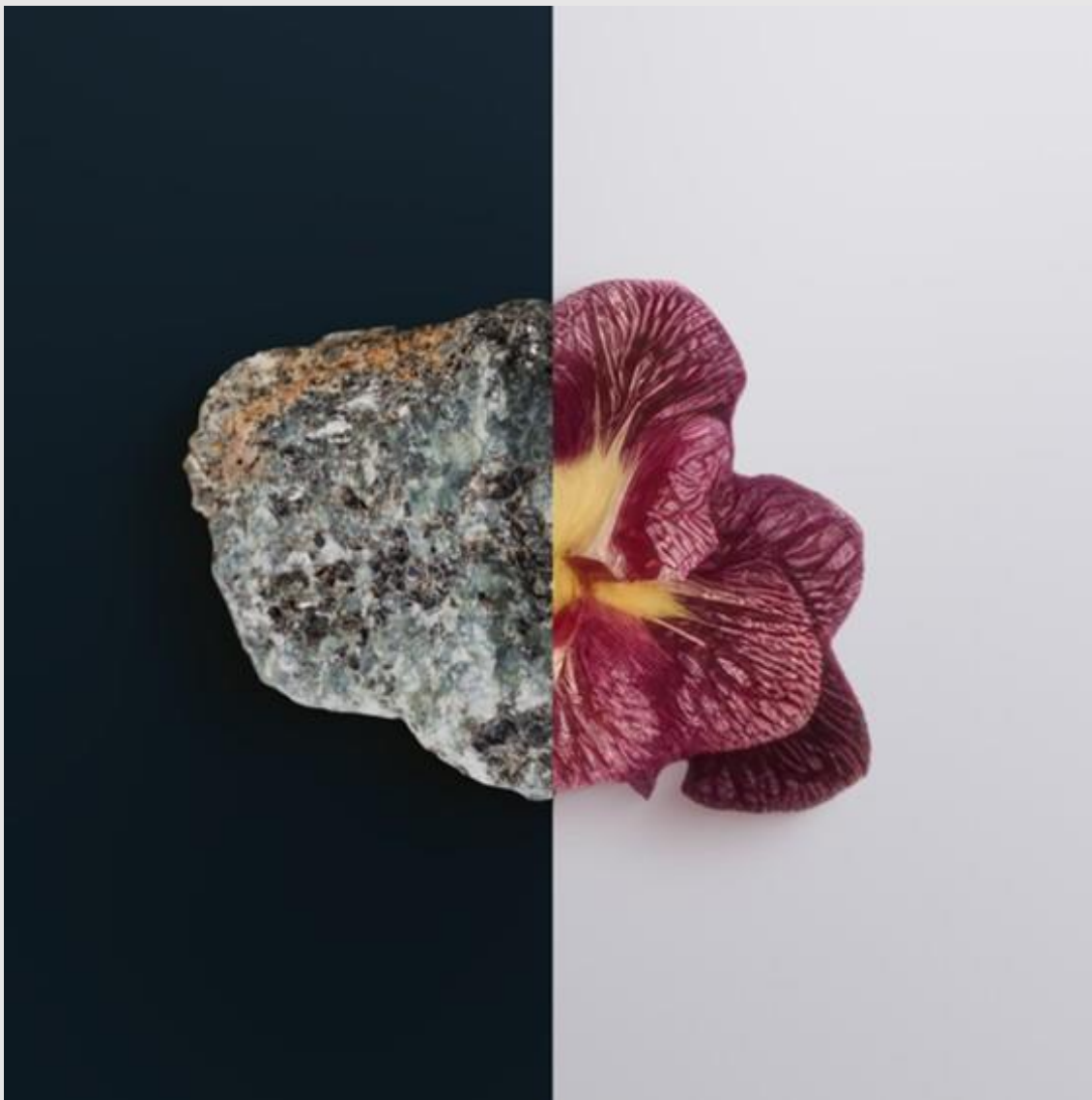

Avtalsingående genom tilldelningsbeslut?

Kammarrätten i Stockholm:

- Det fanns ett förbud mot att ingå kontrakt innan avtalsspärren löpte ut
- Genom hänvisningen till att avtalsspärr tillämpades var det tydligt att UM inte avsåg att ingå civilrättsligt bindande avtal genom tilldelningsbeslutet
- UM har rätt att ompröva tilldelningsbeslut och hade rätt att meddela TDB 2
- Varken TDB 1 eller TDB 2 utgjorde bindande accepter

- Är avtalsbundenhet beroende av formkrav?
- Anbud + accept = avtal
- Angivande av avtalsspärr
- Kontraktstilldelning i flera steg
- Successiv avtalsbundenhet?

CEDERQUIST

Advokatfirman Cederquist KB
Hovslagargatan 3. Box 1670 SE-111 96 Stockholm.
Tel: +46 8 522 065 00. E-post: advokat@cederquist.se
www.cederquist.se